

Sygn. akt II CNP 21/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2018 r.

skargi B. N.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 3 października 2016 r., sygn. akt III Ca [...]

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko B. N.

o zapłatę,

1. odrzuca skargę,

2. oddala wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

UZASADNIENIE

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, nie publ., oraz z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, nie publ.). Równocześnie, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zgodnie z 424⁵ § 1 k.p.c. skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wnioszek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Z uwagi na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych.

Przedstawiona skarga wniesiona od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 3 października 2016 r. nie czyni zadość wymaganiu określonemu w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. Skarżąca ograniczyła się do wskazania, że „wzruszenie przedmiotowego

wyroku w drodze innych środków prawnych nie było możliwe. Z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna nie przysługiwała. Brak jest również podstaw do wznowienia postępowania w trybie art. 399 i nast. k.p.c.” (k. 4 skargi). W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego za brak zachowania warunku ujętego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. uznano sytuację, w której skarżący - powołując się na brak możliwości wniesienia skargi kasacyjnej oraz skargi o wznowienie postępowania - poprzestał na tym stwierdzeniu, nie czyniąc zadość obowiązкови „wykazania” (a nie jedynie wskazania) braku możliwości wzruszenia orzeczenia za pomocą innych środków prawnych (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 października 2014 r., IV CNP 16/14, nie publ.). Spełnienie przesłanki określonej w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. wymaga bowiem przeprowadzenia przez skarżącego wszechstronnego i wyczerpującego wywodu prawnego, w którym „wykaże” on - a nie jedynie „wskaże”, „przytoczy” lub „uwiarygodni” - że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Musi zatem w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości dowieść istnienia tej przesłanki i ją przekonująco uzasadnić (por. między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r. III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140 i z dnia 16 kwietnia 2014 r. IV CNP 65/13, nie publ.). Treść zawartego w skardze stwierdzenia jest zbyt lakoniczna, by mogła wystarczyć do spełnienia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego na tle analogicznie sformułowanych skarg (por. ponadto postanowienia z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17, z dnia 9 marca 2018 r., I CNP 44/17, nie publ., i z dnia 23 marca 2018 r., II CNP 57/17, nie publ.).

Wskazany brak stanowi samodzielną i wystarczającą podstawę odrzucenia skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2007 r., V CNP 8/07, nie publ.). Uchybienia w zakresie koniecznych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie podlegają usunięciu na zasadach przewidzianych dla usuwania braków formalnych skargi jako pisma procesowego.

Z opisanych wyżej przyczyn Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek powódki o zasądzenie od skarżącej kosztów postępowania wywołanych wniesieniem skargi Sąd Najwyższy oddalił, gdyż powódka wносиła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania albo o jej oddalenie, lecz nie dostrzegła, że podlega ona odrzuceniu (por. *mutatis mutandis* orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 1934 r. CII 1677/34, Zb. Urz. 1935, poz. 204, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r. III CKN 563/01, nie publ., z dnia 29 marca 2011 r. IV CSK 593/10, nie publ. i z dnia 8 sierpnia 2012 r. II CSK 112/12, nie publ.).